

עין משפט נר מצוה

יח:

נְקוּם דרב ביבי בידך. דאמר רב אין הלכה כרבי מונא שאמר שחזר לראש וכן הלכה דאין לריך לחזור לראש דהלכה כרב באיסורי דאמר כן ורבי יוחנן קאי כוותיה צפרק בתרא דר"ה (דף לד: ושם) דאמר שאס שמע תשע תקיעות בתשע שעות ציוס יאל ומסיים התס תינא גמי הכי וימיתי הא ופריך והא אמר רבי יוחנן משום ר"ש כן יהוצדק שאס שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ומשני הא ידידיה הא דרביה ומדמניא כוותיה שמע מינה הלכתא כוותיה ומכאן סומך ר"י כשעומד באמת ויאיב שממתין עד שיאלמר עס הנצור קדושה וצרכו ואמנ יהא שמייה רבא: **שְׂקִידָשׁ** אחיו את אחותה. דווקא קידש אומרים לו המתן מלישא דמיין דאינה עדיין אלא ארוסה נראה שנושא אחות וקוטמו אצל אס נשאה אשתו גמורה היא ואין לריך להמתין דהא פקע זיקה לגמרי ודוקא קידש אחר נפילה אצל קודס נפילה של הא היתה אחות וקוטמו בשעת הקדושין אין אומרים לו המתן שהרי לא היתה שזס זיקה מעולם וטעמא דר' יהודה משום דקצר יש זיקה: **תַּפְלִין** אינן צריכין שרשומי. פירש ר"ת דכן הלכה: **סְנֵי** פירש הגונטרס

ארמנינ"א וקשיא דא"כ יהא אסור להטיל ארמנינ"ט לתוך הדיו אלא ש"מ דקנקנתום לא הו ארמנינ"ט דהכי גמי משמע התס ^(י) דמפרש טעמא דקנקנתום אסור משום דכתיב (במדבר ה) וכתב ומחה גבי סוטה כתב שיכול למחות ודיו שיש צו קנקנתום אינו יכול למחות וא"כ ש"מ דקנקנתום לאו היינו ארמנינ"ט שהרי בכל יוס אנו מטילין ארמנינ"ט לתוך הדיו שלנו ואפ"ה מתקין ליה שפיר וגולה כדפי' רשז"ס צעירוצין (דף יג. ושם) דקנקנתום היינו ויטריל"ו ונהי דלמדיקת הסם סהיא וירוקה מ"מ י"ל שמשמרת כשזוקקים אותה הדק הדק: דיפמלר

כוון לבו יצא וכו': היכי דמי אי דקא מסדר פסוקא פסוקא וכתב לה כי כוון לבו מאי הוי על פה הוא אלא דכתב פסוקא פסוקא וקרי ליה ומי יצא והאמר ^{(רבי} חלבו אמר בר חמא בר גוריא אמר בר הלכה כדברי האומר כולה ואפי' למ"ד ^{(ד} מאיש יהודי צריכה שתאה כתובה כולה "אלא דמנחה מגילה קמיה וקרי לה מינה פסוקא פסוקא וכתב לה לימא מסייע ליה לרבה בר בר חנה דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ^{(א}סור לכתוב אות אחת ^{(ב}שלא מן הכתב דלמא דאתרמי ליה אתרמוי' גופא אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן אסור לכתוב אות אחת שלא מן הכתב מיתיבי ^{(א}מר רשב"א מעשה בר' מאיר ^{(ב}שהלך לעבר שנה ^{(ב}בעסיא ולא היה שם מגילה וכתבה מלבו וקראה א"ר אבהו ^{(ב}שאני רבי מאיר דמיקיים ביה ^{(ב}ועפעפיך ^{(ב}ישירו נגדך אמר ליה רמי בר חמא לרבי ירמיה מודפתי מאי ועפעפיך ^{(ב}ישירו נגדך אמר לו אלו דברי תורה דכתיב בהו ^{(ב}התעייף עיניך בו ואיינו ואפילו הכי מיושרין הן אצל ר' מאיר רב חסדא אשכחיה לרב חננאל דהוה כתב ספרים שלא מן הכתב אמר ליה ראויה כל התורה כולה ליכתב על פיך אלא כך אמרו חכמים אסור לכתוב אות אחת שלא מן הכתב מרקאמר כל התורה כולה ראויה שתכתב על פיך מכלל דמיושרין הן אצלו והא רבי מאיר כתב שעת הדחק שאני אביי שרא לרבי בר ^{(ב}חבו למיכתב תפלין ומוזוות שלא מן הכתב כמאן כי האי תנא דתניא ר' ירמיה אומר משום רבינו ^{(ב}תפלין ומוזוות נכתבות שלא מן הכתב ואין צריכות שרשומי והלכתא תפלין אין צריכין שרשומי ^{(ב}מוזוות צריכין שרשומי ^{(ב}אידי ואידי נכתבות שלא מן הכתב מ"מ מיגרס גריסין: היתה כתובה בסם כו': ^{(ס}ם סמא סקרא אמר רבה בר בר חנה סקרתא שמה קומום קומא קנקנתום

שאלות וקוקמן היא, עד שיעשה אחיך מעשה. עד שיבס אחיך את הימנה ותקטע ויקטע ממך (שם יח.). תיר. עד כדמתרגמינן (בדלשית מל) ויקן ויעט (תענית יב.). לאהודרי סברא. אס לריך ממנו דכז שניך הריאזי איז יודע לומר עניו שממנמנס (שם), מיגרס גריסין. רהטויס הס כפי כל אלס ואין טועין בהס, הלכן אין לריך להעמיס מקספר אחר (מונחות זב.). קומא. גומא, שרף אילן (שבת קד.).

אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.

הקורא למפרע פרק שני מגילה

סירוסין. למפרע. כמו סרס את המקראש ודרשהו ^{(י} וכן יאל מחותך או מקורס (מדה דף כח.). **דחיש** **ליחידא**. צמקוס שהיחיד מתמייר ורצים מקילין: **שומרת יבס**. מצפה ליצמה ומלואה צגדול ליבס צא אחד מן האמין וקידש את אחותה של יצמה אחר שנפלה

היצמה לפנייהן: **אומרים לו המסן**. מלכונסה: **עד שיעשה אחיך הגדול מעשה**. ציצמתו או לחלץ או ליבס. אצל צעוד היצמה לפני כוין לחלץ או לייבס הרי היא לכל אחד כאשמו על ידי זיקת יבוס ואסור צאחותה משום אחות אשה דקסצר יש זיקה אפי' בתרי וכל שכן צמד ופליגי בצנן עליה ואמרי הואיל ושני אחיס הן אין זיקתו מיוחדת להיות מוטלת על אחד מהן להיות כאשמו ומותר צאחותה: **השמיט**. דילג צה הסופר פסוק אחד וקראן הקורא: **כמסורגמן המסרגנס**. על פה: **סיר**. עד: **אסדורי סנרא**. דצר הצא מצינת הלז: **דקא מסדר פסוקא**. על פה וכתב ליה וקמני יאל עיי' קריאת אותו סידור: **הלכה כדברי האומר כולה**. לריך לקרות. ופליגי צה תנאי צמתינ"ט) מהיכן קורא אלס את המגילה ויואל צה ידי מוצתו רבי מאיר אומר כולה ר' יהודה אומר מאיש יהודי: **דמנחא מגילה קמיה**. ומעמיק ממנה: **מסייע ליה לרבה**. מתני' דקמני יאל וליכא לאוקמה אלא צמעמיק מן הכתב מסייע ליה לרבה: **דלמא דאיתרמי ליה**. לעולם מותר לכתוב צלא העמק ומתני' דאתרמי ליה מגילה ומעמיק ממנה ואיטעריך לאשעמינן דהיכא צמעמיק ממנה אס כוון לבו יאל: **הפעייף עיניך צו ואיינו**. אס תכפול עיניך ממנה הרי הני. משתכחת ממך כהכף עין: **דבי צר חצו**. מוכר תפילין הוה כדלמדיקן צצצא מנייעא (דף טז.): תפילין דבי צר חצו שמיט: **והלכסא כו'.** כך הלכה למשה מסיני: **מיגרס גריסין**. שגורות צפה הלל: **סמא**. ^{(ב}זמין צלשון קודש אורפומיניט"ו צלע"ו: **סקרסא**. צנע אלדס שצוצעין צו מריסין: **קומא**. שרף אילן: חרתא

[א] גמ' כמתורגמן המתרגם. י"ב לפש"י כל זה שפת יתר הוא אלא הפירוט הוא שגרלן בלשון תרגום לפי שהיו רגילין בתרגום בעל פה וקמ"ל דלף למכיר אטוריה ואלא בלשו וקמ"ל אף שגרל צב' לשונות יאל דהא לריך לקרות כולה ואף המיעוט מעכב מדקאלמר (לעיל ע"א) אלו אלו כי וכה' להדיא הפירוט הני' צירושלמי ומ"ש צירושלמי מי יודעס גם אטוריה אין יאל בלשו היינו אס כתובה אטוריה דלן בגמי דלן וקמ"ל בגמי דלן דבזה אף לוינו לא יאל מ"מ פטטא דמתני' דקאלמר וולעו כו' וגמי דפרין והא לא ידע כי' ופטטא דירושלמי משמע כדברי הרמב"ן דלא יאל אלא הלעו דוקא וסלן דוקא צמקתמה כי היכי דליא צנע ליה אלא שיי'ל דגמי דין ס'ל כשמואל צירושלמי דלא כ"י אסור מדפרין גמי מעל פה ולא פריך מתרגום (ועמ"ש רבינו דא"ח סעמן תרי"ץ):

מוסף רש"י סירוסין. כגון שקורס הפסוק מסופו לראשו ולכן לא יאל פירוש אחר סירוסין שקורא פסוק אחד וממט אחד (ואהרה ח"א סי' סז). שמורת יבס. מתנתה ליבוס יצמה (יבמות יח.). שקידש אחיו. אחד מן האמין. את אחותה. לאחר שנפלה זו לפניסה והחקקה לסולן (שם סא.). אומרים לו. למלרס, המתן. מלכטס, לפי שאלות וקוקמן היא, עד שיעשה אחיך מעשה. עד שיבס אחיך את הימנה ותקטע ויקטע ממך (שם יח.). תיר. עד כדמתרגמינן (בדלשית מל) ויקן ויעט (תענית יב.). לאהודרי סברא. אס לריך ממנו דכז שניך הריאזי איז יודע לומר עניו שממנמנס (שם), מיגרס גריסין. רהטויס הס כפי כל אלס ואין טועין בהס, הלכן אין לריך להעמיס מקספר אחר (מונחות זב.). קומא. גומא, שרף אילן (שבת קד.).

אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.
אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.
אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.

מסורת הש"ס

א) [שבת לה: גמין. ד"ב כט. מולין ט. לב. א.]
ב) [פג. א]
ג) שס יח: מל, [מוספתא פ"צ, ד]
ה) תענית יב. פסחים קכ: יצמות ג. מדה סג, ו) [ע"י מוספות תענית דב: וע"ע היטב מוספות מדה סג. א.]
ו) [לקמן יט. א.]
ח) [שס, ט]
מנחות לב: א) [מוספתא פ"ב, א]
ט) [ע"י מוספות יצמות קטו. ד"ה א"ר עקיבא, ט]
יג) הערוך הנו, ט)
מנחות לב: ט) גיטין יט. שבת קד: א) [צ"ב קט: א.]
ט) [לקמן יט. א.]
ט) [אסתר, ט]
מולין פס: א)
שיר לך יט, ט) [עירובין יג. א.]

גליון הש"ס

גברא עד שיעשה אחיך הגדול צמתינן יצמות דף מל אלו ואלס צמתינן צמטות איהא כן ועיין בתרי"ט שס: שם שהלך לעבר שנה. עיין יצמות קטו ע"א תורה' אחר ר"ע: שם שאני ר"מ. עיין מ"ר צדלשית ס"פ ל"ו שמין ששמי מגילות כתב גמ הראשונה וקיים השניה:

מז א מיי פ"ב מהלכות מגילה הלכה א טושי"ע א"ח סעמן מל ספק ה:

י"ב ב מיי פ"ו מהל' יבוס ואלולא הלכה ח ופ"א א שס הלכה ידן סמג עיין נא טושי"ע אה"ע סעמן קנט ספק ה:

יח ג ד ה מיי פ"ב מהל' מגילה הלכה י סמג עשין מד"ס ד טושי"ע א"ח סעמן מל ספק ג:

י"ב ו מיי שס הלכה א טושי"ע שס ספק ו:
כ ז מיי פ"ב שס הלכה ב:

כא ח מיי שס פ"ב הלכה ו טושי"ע שס ספק י:

כב ט מיי פ"א מהל' תפילין הלכה י טושי"ע י"ד סעמן רעד ספק ב:

כג י מיי שס טושי"ע א"ח ס"ב שס י:

כד כ מיי שס ופ"ה שס הלכה ג טושי"ע י"ד סעמן רפת ספק ח:

כה ל מיי שס טושי"ע א"ח סעמן לב ספק כט וספקי' נא ונצור י"ד סעמן רפתן:

תורה אור השלם

1. ענין לבנה יביטו ועפעפיך ישירו נגדך: משלי ד כה

1. הַתַּעֲיֵיף עֵינֶיךָ בּו וְאֵינְנוּ בִּי עֹשֶׂה תַעֲשֶׂה לוֹ בַּכִּפּוּס בְּבִשָּׁר יַעֲרֹף הַיָּשָׁרִים: משלי כב ה

לעוי רש"י

אורפומיניט"ו [אורפומיניט"ו. צנע צחוב.

רבינו חננאל

סירוסין^(ל), חדא פרא חדא, אחר וולמי אחר. כגון שקרא פסוק ובינח פסוק וקרא פסוק שלישי וחזר וקרא הפסוק השני שהנח, כי האי גונא לא יצא. ר' מינא אימר משום ר' יהודה אף בסירוגין אס שהה כדי לגמור את כולה אצ"י שחזר וקרא כולה והשלימי' השאר ואוקימנא בבשאה כדי לגמור את כולה מרישא לסיפא מותר בימי אחרשורש עד כי מודרי היהודי. ואסיקנא אמר רב יוסף נקוט דרב ביבי בידך דאמר רב אין הלכה כ' מינא ושמואל אמר הלכה כ' מינא. דשבעין לשמואל דחייש ליחידא דתנן שומרת יבס שקידש אחיו את אחותה כו'. ופשטתה היא. וקיימא לן כרב דאיסורא היא ולא חושין לשמואל, אלא אס קראה סירוגין אפילו שזא כמה יצא. ואע"ג דאמר ר' יוחנן משום ר' שבעין כן יהוצדק באחרית ראש השנה בהלל ובמגילה אס שהה כדי לגמור את כולה חזר לראש. הא אמר ר' יוחנן ל'ר' אבהו לדריד לא סבירא לי. ואמר שמע ט' תקיעות בט' שעות ביום יצא. ותניא כוותיה. ובתלמוד ארץ ישראל אומר ששית דרב הלכתא כ' מינא שאמר משום ר' יהודה שאמר משום ר' יוסי הגלילי. ויסי השמיט בה סופר פסוק ואחריות וקראן כמתורגמן המתרגם, כלומר דרך המתרגם שמוסיף בדרים מלבד לברר הטעם וגמצא קורא אותן הדברים על פה, כן גם הקורא אס פסוק או אחריות על פה אעפ"כ יצא. ורמזין עלה (הא) היו בה אחריות מטשטשות או מקורנות אס רשומין ניכר יצא ואם לאו לא יצא. וממתינתין גמי דקתני קראה על פה לא יצא. ופרקינן הני מילי כבולה, אבל פסוק או אחריות אס ל' עשה וקראן על פה יצא. ת"ר השמיט בה הקורא פסוק, לא יאמר הקורא אקרא את כולה עם הצבור ואחזר ואקרא אותו פסוק, אלא קורא אותה פסוק, וקרא מתנמנם יצא. אוקמה רב אשי כגון דנים ולא שני תיר ולא תיר ואי קרי ליה עני לזה ידע לאהדורי סברא וכי מדבר ליה מדבר אס הוא מתנמנם כי האי גונא יצא ואם [לאן] לא יצא. היה כותבה דורשה ומגילה אס כיון לבו יצא. בשלמא דורשה ומגילה אס כיון לבו [לצאת] יצא. דהא כתבה כולה ונענהה קמיה, אלא כותבה היכי דמי, כותבה, מיכן שארבעה עשר מותר בששית מלאכה, מיהו בעין לקרונה ממגילה שהיא כותבה כולה. ואוקימנא בדמנחא מגילה שלימה כותבה כולה קמי, וקרי בהא דמנחא קמיה פסוקא פסוקא וכתבי ליה. וכו' יוחנן דאמר אסור לכתוב אפילו אות אחת שלא מן הכתב. ואע"פ דאמרנן דכתב ר' מאיר באסיא מלכו מגילה וקראה, והיה בקי בתורה כולה שהיה יודע על פה, הא אמרנן שעת הדחק היתה שלא הייתה שם אחרת ומפני שעת הדחק התירו לו, אבל וולתי שעת הדחק לא, ואפילו למי שהוא כ' מאיר. קיימא לן שכתב אחת מלכו והניחה לפניו וכתב אחרת ממנה, שנמצא כותב מן הכתובה דמנחא קמיה. אביי שרא לדבי בר חבו למכתב תפילין ומוזוות שלא מן הכתב כי האי תנא [וכר]. ואסיקנא והילכתא מוזה צריכה שירטוט. תפילין אין צריכין שירטוט. ואילו ואלו נכתבים שלא מן הכתב. מאי טעמא מגרס גרסי להו. היתה כתובה בסם בסיקרא בקומס כו'. סס, סמא, סקרא, סיקראת שמה. קומוס, קומה.

אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.
אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.
אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא. (ז) אולי ל"ל אס השמיט וקרא וכו'.

^[1] אולי דלצי' סירוקין צירושלמי דהא פלח דהא אחר וולמו אחר כגון וכו' וכיה צירושלמי שס כסך לשנא ורבינו מפרש דפירא דהא היינו וולמי דהא